

Antopäivä: [pp.kk.vvvv]	Voimaantulopäivä: [pp.kk.vvvv]	Voimassa: toistaiseksi
Säädösperusta Ajokorttilaki (386/2011) 52, 53 ja 56 a § Ajokorteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/126/EY		
Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään: Ajokorttilaki (386/2011) 56 a §		
Täytäntöön pantava EU-lainsäädäntö:		
Muutostiedot: Kumoaa Liikenne- ja viestintäviraston 30.6.2021 annetun ja 5.7.2021 voimaan tulleen määräyksen TRAFICOM/149520/03.04.03.00/2021 Kuljettajantutkinnon teoriakoemääräys.		

Kuljettajantutkinnon teoriakoe

1 Teoriakokeen suorittaminen

Teoriakoe suoritetaan digitaalisesti Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan palvelupisteessä. Teoriakokeen kysymykset määräytyvät suoritettavan ajo-oikeusluokan mukaisesti. Ajokorttia suorittava voi tehdä saman käyntikerran aikana useita eri ajo-oikeusluokkia koskevia teoriakokeita.

Teoriakokeessa ei saa olla mukana matkapuhelimia, kuulokkeita tai muita viestintä- tai tallennusvälineitä eikä muita sellaisia materiaaleja tai välineitä, joita voidaan käyttää kokeen suorittamiseksi osittain tai kokonaan vilpillisesti tai koekysymysten kopioimiseksi taikka muutoin eteenpäin välittämiseksi. Edellä mainittuja materiaaleja ja välineitä ei myöskään saa viedä koetilaaan. Kokeessa ei saa keskustella muun kuin palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan kanssa. Kiellettyä on lisäksi kokeen tekeminen toisen henkilön puolesta sekä kokeen tai sen osien kopiointi ja tallentaminen millä tahansa tavalla.

Koekohtainen vastausaika on 30 minuuttia.

Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottaja voi äänittää koetilanteen.

2 Suullinen teoriakoe

Teoriakokeen saa suorittaa suullisesti pidennetyllä vastausajalla (60 minuuttia), jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- 1) Ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä;
- 2) Ajokorttia suorittava on lukutaidoton;
- 3) Ajokorttia suorittava on vähintään 75-vuotias ja hänet on vaaditun iän täyttämisen jälkeen hylätty vähintään kerran teoriakokeessa;
- 4) Ajokorttia suorittavalla on terveydellinen peruste pidennettyyn koeaikaan:

- a) ajokorttia suorittavalla on lukihäiriö tai lukemisen vaikeus (dysleksia), ja hän esittää lukihäiriöstä tai lukemisen vaikeudesta terveydenhuollon ammattihenkilön tai erityisopettajan laatiman kirjallisen allekirjoitetun lausunnon tai selvityksen, josta käy lisäksi ilmi teoriakokeen suorittajan nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika;
- b) ajokorttia suorittava on kuuro ja hänen äidinkiелensä on viittomakieli;
- c) ajokorttia suorittavalla on muu terveydellinen peruste, joka estää teoriakokeen suorittamisen 30 minuutin vastausajassa, ja hän esittää terveydenhuollon ammattihenkilön laatiman kirjallisen allekirjoitetun lausunnon tai selvityksen, josta käy ilmi teoriakokeen suorittajan ICD-10 -diagnoosikoodi sairaudesta tai häiriöstä. sekä teoriakokeen suorittajan nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika.

Koetilanteessa on aina paikalla ajokokeen vastaanottaja, jos teoriakoe suoritetaan suullisesti.

Jos määräyksen 2 kohdan 1 alakohdan mukaisesti ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti, ajokorttia suorittava voi ottaa suulliseen kokeeseen mukaan painetussa muodossa olevan sanakirjan. Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan henkilöstöön kuuluva voi tarkastaa sanakirjan ennen kokeen aloittamista.

3 Tulkin käyttö teoriakokeessa

Jos määräyksen 2 kohdan 1 alakohdan mukaisesti ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä, tai hän on määräyksen 2 kohdan 2 alakohdan mukaisesti lukutaidoton tai hän on määräyksen 2 kohdan 4 alakohdan b alakohdan mukaisesti kuuro ja hänen äidinkiелensä on viittomakieli, teoriakokeen suorittamisessa voi tarvittaessa käyttää tulkkia.

Tulkin on oltava koulutettu ammattilainen. Koulutus todennetaan tutkintotodistuksella.

Niissä pienissä kieliryhmissä, joissa koulutettuja tulkkeja ei ole saatavilla, tulkkina toimivan on haettava hyväksyntä teoriakokeen tulkkaukseen Liikenne- ja viestintävirastolta, ennen kuin hän voi tulkata sen ajokorttia suorittavan henkilön kokeen, jonka tulkkina toimimista varten hyväksyntä on haettu.

Tilanteissa, joissa koulutettua tulkkia ei ole saatavilla kohtuullisin kustannuksin, voidaan Liikenne- ja viestintävirastolta hakea hyväksyntää teoriakokeen tulkkaukseen viestintävälineen välityksellä. Hyväksynnän myöntämisen yhteydessä Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää poikkeuksen määräyksen 1 kohdassa asetettuun kieltoon materiaalien ja välineiden viemiselle teoriakoetilaan.

Tulkin tai Liikenne- ja viestintäviraston tulkiksi hyväksymän henkilön on oltava rehellinen, luotettava ja muuten tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävän edellyttämät taidot. Ajokorttia suorittava vastaa tulkin käyttämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Tulkki ei saa nähdä koemateriaalia. Kokeen vastaanottaja lukee teoriakoe kysymykset ääneen, ja tulkin on tulkittava kokeen vastaanottajan puhe teoriakokeen suorittajalle. Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan tulee pyydettäessä tarjota tulkkille muistiinpanovälineet, jotka tulkin tulee luovuttaa kokeen jälkeen kokeessa mukana olleelle ajokokeen vastaanottajalle.

Ajokokeen vastaanottajan on huolehdittava siitä, että tulkilla ei ole mahdollisuuksia vaikuttaa ajokorttia suorittavan vastauksiin.

Liikenne- ja viestintävirastolla on mahdollisuus myöntää poikkeus tässä määräyksessä tarkoitettuun tulkin käyttöön.

4 Teoriakokeen sisältö

Ajokorttia suorittavan on osoitettava osaamisensa vastaamalla kysymyksiin, jotka voivat olla sanallisia monivalintakysymyksiä, kuvakysymyksiä liikennetilanteista tai vaaratilanteiden tunnistamista ja riskien välttämistä koskevia riskientunnistamiskysymyksiä.

Ajokorttia suorittavan on teoriakokeessa osoitettava osaamisensa seuraavilta aihealueilta:

Luokkakohtaisten sanallisten monivalintakysymysten aihealueet luokissa AM/120, AM/121, T, A1, A2, A, B ja BE:

1. Tieliikenteen säännöt
2. Kuljettaja
3. Tie
4. Muut tienkäyttäjät
5. Yleiset säännöt ja määräykset sekä muut asiat
6. Tarvittavat varotoimenpiteet ajoneuvosta noustaessa
7. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat mekaaniset seikat
8. Ajoneuvon turvavarusteet
9. Ajoneuvon käyttö ja ympäristö.

Luokkien A1, A2 ja A teoriakoe sisältää lisäksi seuraavat aihealueet:

1. Suojavarusteiden käyttö
2. Moottoripyöräilijöiden havaittavuus muiden tienkäyttäjien kannalta
3. Tieolosuhteisiin liittyvät vaaratekijät
4. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat moottoripyörän mekaaniset seikat.

Luokkakohtaisten sanallisten monivalintakysymysten aihealueet luokissa C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ja DE:

1. Ajo- ja lepoaikoja koskevat säännöt
2. Tavaroiden tai matkustajien kuljettaminen
3. Ajoneuvoa ja kuljetusta koskevat asiakirjat
4. Toiminta onnettomuustilanteessa

5. Varotoimenpiteet renkaiden vaihtamisen yhteydessä
6. Ajoneuvon painoa, mittoja ja nopeudenrajoittimia koskevat säännöt
7. Ajoneuvojen rakenteesta näkökentälle aiheutuvat esteet
8. Tiekartan käyttö ja reitin suunnittelu
9. Ajoneuvon kuormaukseen liittyvät turvallisuustekijät (vain luokissa C1, C1E, C ja CE)
10. Kuljettajan vastuu matkustajaliikenteessä (vain luokissa D1, D1E, D ja DE).

Luokkien C, CE, D ja DE teoriakoe sisältää lisäksi seuraavat aihealueet:

1. Ajoneuvon rakenne ja toiminta
2. Voitelu ja jäätyminenesto
3. Renkaiden rakenne, asentaminen, oikea käyttö ja hoito
4. Jarrut ja nopeudensäätimet
5. Kytkejärjestelmät (vain luokissa CE ja DE)
6. Menetelmät vikojen syiden löytämiseksi
7. Ajoneuvojen ennaltaehkäisevä huolto ja tavanomaiset korjaukset
8. Kuljettajan vastuu tavaroista (vain luokissa C ja CE).

Liikennetilanteisiin liittyvien kuvakysymysten aihealueet kaikissa luokissa:

1. Suoraan ajaminen
2. Oikealle ajaminen
3. Vasemmalle ajaminen
4. Väistäminen ajettaessa suoraan
5. Väistäminen ajettaessa oikealle
6. Väistäminen ajettaessa vasemmalle
7. Ohittaminen
8. Kaistan vaihtaminen
9. Pysähtyminen
10. Pysäköiminen.

Teoriakokeen kysymykset perustuvat tieliikenne- ja ajoneuvolainsäädännön sekä näiden nojalla annettujen säädösten sisältöön sekä tieliikenteen yleisiin periaatteisiin.

Ajokorttia suorittavalla on kokeen suoritettuaan oikeus saada koepalaute sähköpostitse tai tulosteena palveluntuottajalta.

Liikenne- ja viestintävirasto omistaa teoriakokeessa käytettävän materiaalin eikä luovuta teoriakokeesta sellaisia tietoja, jotka saattaisivat vaarantaa teoriakokeen tarkoituksen toteutumisen tai kokeen käyttämisen vastaisuudessa.

5 Teoriakokeen arviointi

Sähköinen järjestelmä tarkastaa vastaukset ja ilmoittaa kokeen tuloksen. Teoriakokeessa ratkaisevaa on oikeiden vastausten lukumäärä. Jos oikeiden vastausten lukumäärä alittaa jossakin kokeen osassa vaaditun määrän, kyseisen luokan teoriakoe hylätään. Jokainen suoritettu ajo-oikeusluokka arvioidaan omana kokonaisuutenaan.

Suorittaakseen kokeen hyväksytysti, ajokorttia suorittavan on saatava vähintään seuraavat hyväksytyt suoritukset:

Ajokortti-luokka	Luokkakohtaisia sanallisia monivalintakysymyksiä (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)	Kuvakysymyksiä liikennetilanteista (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)	Riskintunnistamisen kysymyksiä (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)
A1-, A2- ja A-luokat	20 (14)	50 (43)	5 (4)
AM/120-, AM/121-, T- ja B -luokat	15 (11)	50 (43)	5 (4)
BE-, C1-, C1E-, D1- ja D1E -luokat	10 (7)	30 (26)	5 (4)
C-, CE-, D- ja DE -luokat	20 (14)	30 (26)	5 (4)

6 Vilpillinen menettely teoriakokeessa

Vilpiksi teoriakokeessa katsotaan määräyksen 1 kohdan 2 kappaleessa mainittujen koetilassa kiellettyjen välineiden tai keinojen käyttäminen tai käytön yrittäminen kokeessa.

Palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan on ilmoitettava kaikesta havaitsemastaan vilpillisestä toiminnasta Liikenne- ja viestintävirastolle.

Helsingissä (pv) päivänä (kk)kuuta 20(vv)

Kirsi Karlamaa

Pääjohtaja

Kati Heikkinen

Ylijohtaja